

uvrstitev v sistem

VRETENČARJI

- o živali z notranjim ogrodjem, ki je orientiran okoli hrbtenice

razred **SESALCI**

- o živali s stalno telesno temperaturo
- o imajo razvit kožuh
- o živorodnost in mladiči sesajo mleko pri mami

red **ZVERI**

- o živali z značilno zgradbo lobanje
- o večinoma plenilci in mesojedi

telesne značilnosti

- o lobanja
- o veliki očnjaki (z njimi predre sapnik in zlomi tilnik, za njimi pa so meljaki za drobljenje kosti)
- o zversko zobovje
- o 4 zelo močni kočniki
- o izstopajo podočniki (lomljenje hrbtenice, prediranje sapnika)

MEDVED

- o izredno velika lobanja z močno poudarjenim lobanjskem lokom, ki služi pritrjevanju vratnih mišic (postavljanje na zadnje tace)
- o telo je močno in čokato
- o drobne oči
- o drobni, zaokroženi uhlji (skriti pod kožuhom)
- o zelo kratek rep (skrit pod kožuhom)
- o kožuh je ponavadi rumenkasto-rjave do temno rjave barve

RIS

- o ris je velika mačka
- o izrazita (široka), kratka glava (gobca praktično ni)
- o na licih podaljšana dlaka v 'brado'
- o koničasti uhlji, na vrhu »čopki« (po njih risa ločimo od divje mačke)
- o visoke noge, kratek rep
- o rdečkasto-siv hrbet z rjavimi pegami (so identifikacijski – prepoznavni znak)
- o ne lovi plena, ampak napada
- o konica repa ne črna
- o ima bel trebuh
- o samci so večji in močnejši od samic

VOLK

- o je neposredni prednik domačih psov
- o koničast gobec
- o poševne oči
- o veliki in pokončni uhlji
- o močan vrat in prsi
- o rep je krajši od polovoce trupa in ga nosi povešenega

- o kožuh je rumeno-rjave barve, pozimi sive barve

medved

PREHRANA

- o vsejed – omnivor
- o sestavo jedilnika pogosto ugotovimo z analizo iztrebkov
- o delež rastlinske hrane se lahko dvigne celo do 85%, delež živalske hrane pa se giblje od 20% do 25%

ZGODAJ SPOMLADI

- o hrani se s poginulimi živalmi
- o jedo oslabele parklarje – srne, jeleni, divji prašiči...
- o pogosto se zadržujejo na mrhoviščih (tam lovci in kmetje odlagajo mrtve živali)
- o če je malo snega izkopavajo drevesne plodove, čebulice, mravlje...

V ZAČETKU POLETJA

- o dozoreva gozdno jagodičevje
- o lupijo mlado lubje določenih dreves
- o v strohnelih štorih iščejo hrošče

POZNO POLETI

- o trava
- o grmičevje
- o divje sadje

JESENI

- o narava je radodarna s plodovi in medved se z njimi hrani bolj obilno, ker si mora nabrati energijo za čas zime – HIBERNACIJA
- o kadar je rastlinske hrane malo, ali je slabe kvalitete pa napada divjad, male glodavce in domačo živino, ki se pase v bližini njegovega bivališča
- o če živi v bližini vede, si privošči tudi ribe

HABITAT – PREBIVALIŠČE

- o je samotar in živi na stalnem območju, ki ga redno obhodi po ustaljenih poteh
- o v Sloveniji živi na nadmorski višini 400m – 1200m
- o območje je veliko od 8km² – 25km²; na južnejših krajih je to območje manjše zaradi boljših pogojev za hranjenje
- o svoje območje označuje s praskanjem po lubju dreves
- o prezimuje v brlogu, ki si ga skoplje v zemlji, v pečinah in kraških jamah, ter v gozdovih z bukvi, jerebiko, hrastom... – drevesi, ki dobro rodijo; tla pa si postilja z iglicami, listjem, travo, mahom...
- o v brlogu je ponavadi sam, a izjema so medvedka z lanskim leglom

- v brlogu ponavadi medved leži na boku (redkeje na trebuhu), ali pa sedi z glavo stisnjeno med sprednje tace (to pa takrat, ko je nov v brlogu)
- HIBERNACIJA – 'zimsko spanje', je obdobje otrplosti ob kateri se dihanje in srčni utrip zelo upočasnita, telesna temperatura pa se spusti na 37°C – 29°C; pred začetkom

zimskega spanja si medved izprazni črevesje in ga zapre z čepom iz dlak, trave in drugih neprebavljenih delov

- med hibernacijo ne izloča in strupene snovi veže v beljakovine
- zapuščanje brloga spomladi je odvisno od razmer v okolju in od koliko rezervne tolšče je porabil med zimo

RAZMNOŽEVANJE

- o paritveno obdobje se začne sredi maja in traja do konca avgusta
- o samci se takrat pogosto sprejo in lahko od poškodb in utrujenosti poginejo
- o samica je breja od 7-9 mesecev

- o mladički se skotijo sredi januarja (hibernacija še poteka)
- o samica skoti 1-5 mladičev, ki sesajo 6 mesecev
- o mladiči spolno dozoriijo po treh letih, ko jih mati nažene in si morajo poiskati nov habitat

MEDVED in ČLOVEK

- o v osnovi se medved izogiba človeka
- o ne napade kar takoj, najprej se mora počutiti ogroženega
- o samice so najbolj napadalne zaradi mladičkov